

податкової декларації про майновий стан і доходи та податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи-підприємця: Наказ Міністерства доходів і зборів України : від 14.06.2013 р., № 165 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-met-odichnih-rekomendacii-shodo-organizacij-doc149981.html>.

3. Податковий кодекс України : від 02 грудня 2010 р., № 2755-VI : із змінами та доповненнями : станом на 01.10.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Інститут поставки у зовнішньоекономічній діяльності

Кульчицька Г.І., студент магістратури ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Петрина В.Н.*

В українському законодавстві, зокрема у Господарському кодексі України (ГКУ) та Цивільному кодексі України (ЦКУ), закріплено інститут поставки, за яким поставка є одним із видів договорів поряд із договором купівлі-продажу.

Виходячи із положень ст. 712 ЦКУ, договір поставки відрізняється від договору купівлі-продажу, по-перше, тим, що сторонами договору поставки є два суб'єкта підприємницької діяльності, а, по-друге, тим, що фактично купівля товару за договором поставки здійснюється для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням. Таким чином, за ЦКУ договір купівлі-продажу є цивільно-правовим інститутом, а договір поставки – господарсько-правовим інститутом.

Якщо ми звернемось до ст. 265 ГКУ, яка також дає визначення поняття договору поставки, то побачимо, що в ній не міститься будь-яких кваліфікаційних ознак договору поставки, які б відрізняли цей вид договору від договору купівлі-продажу, поняття якого визначено в ст. 655 ЦКУ, крім тієї ознаки, що «сторонами договору поставки можуть бути суб'єкти господарювання».

Ч. 4 ст. 265 ГКУ зазначає, що «сторони для визначення умов договорів поставки мають право використовувати відомі міжнародні звичаї, рекомендації, правила міжнародних органів та організацій». В той же час, коли ми звернемось до міжнародних звичаїв, рекомендацій, правил міжнародних органів та організацій, то побачимо, що такого виду договорів, як договори поставки, в міжнародному приватному і, зокрема, в міжнародному комерційному праві не існує. Ми також побачимо, що інститут поставки (англ. Delivery) в міжнародному приватному праві має зовсім інше значення, ніж в праві України.

Так, наприклад, в ст.ст. 1 та 2 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року (Конвенція), підписаній і ратифікованій Україною, зазначено, що Конвенція застосовується до договорів між сторонами, що є суб'єктами підприємницької діяльності, за якими купівля товару здійснюється для використання його саме у підприємницькій діяльності, не пов'язаним з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням. І такі договори в Конвенції називаються договорами купівлі-продажу, а не договорами поставки, як в українському праві.

Під поставкою (англ. Delivery) як в Конвенції, так і в інших міжнародно-правових документах, наприклад, INCOTERMS, мається на увазі формальна передача товару від продавця до покупця, що здійснюється в рамках договору купівлі-продажу товару, з переходом, зазвичай, від продавця до покупця

ризиків втрати чи пошкодження товару, а також обов'язку несення витрат, пов'язаних з товаром [1]. Таким чином, поставка є необхідною і невід'ємною складовою відносин з купівлі-продажу товарів, а укладення договору поставки чи існування якогось окремого від договору купівлі-продажу інституту договору поставки в міжнародному праві виглядає безглуздом.

Згідно із ст. 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» зовнішньоекономічна діяльність - це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами. Таким чином, зовнішньоекономічна діяльність є приватноправовими відносинами, які через один із своїх елементів пов'язані з одним або кількома правопорядками, іншими, ніж український правопорядок. Відповідно до Закону України «Про міжнародне приватне право» зовнішньоекономічні відносини регулюються нормами міжнародного приватного права, зокрема Конвенцією та іншими чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і які відповідно до ст. 9 Конституції України є частиною національного законодавства України. Крім того, треба зазначити, що згідно з ч. 2 ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України» «якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору». Виходячи із вищезазначеного, є очевидним, що ні з правової, ні з практичної точки зору зовнішньоекономічний договір поставки (англ. Delivery Agreement) не може бути укладеним.

Інститут договору поставки виник в умовах радянської адміністративно-командної економічної системи для опосередкування передачі майна (продукції, товарів), що завжди залишалося у власності держави, від одного державного підприємства до іншого. Інститут купівлі-продажу не міг бути застосованим до подібного роду відносин, бо за радянським договором поставки право власності не переходило від однієї сторони до іншої, як у договорі купівлі-продажу, а сторони не мали досягати угоди щодо істотних умов договору (предмету і ціни договору), бо вони були заздалегідь визначені державою, як власником даного майна (продукції, товарів).

Думається, що таке явище як інститут договору поставки є дивним не тільки з точки зору міжнародного права, але і з точки зору ринкової економіки. Тому на шляху уніфікації права України з правом ЄС, на нашу думку, право України має відмовитись від інституту договору поставки як від рудименту адміністративно-командної системи економіки і для цілей опосередкування переходу права власності на товари як в міжнародному приватному праві, так і у національному праві України, послуговуватись інститутом купівлі-продажу.

Список використаних джерел:

1. Розділ 8 Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_007

Захист прав акціонерів при зловживанні корпоративними правами

Тодосієнко В.В., студент магістратури ННПП НАРС

Науковий керівник: кандидат економічних наук *Загорняк Н.Б.*

На сьогоднішній день зловживання правом знаходить свій прояв у багатьох сферах суспільних відносин, у тому числі і в сфері корпоративних відносин.